

BAG

ინდუსტრი

შრომითი
რესურსების
საჭიროება

საქართველოს ბიზნეს ასოციაცია
BUSINESS ASSOCIATION OF GEORGIA

ifo INSTITUTE

Leibniz Institute for Economic Research
at the University of Munich

Research

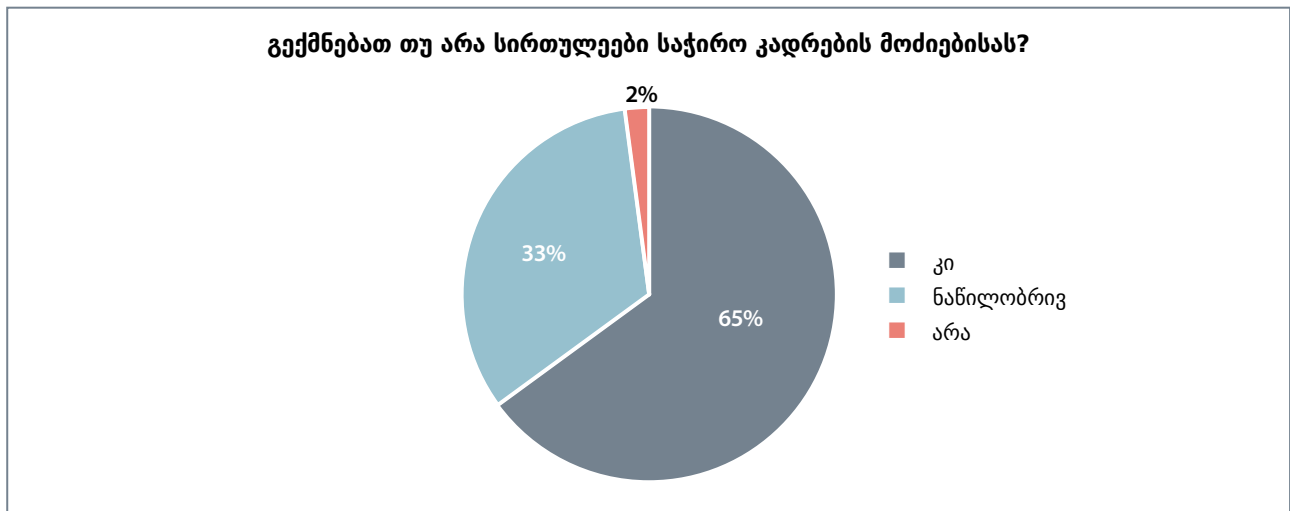
შრომითი რესურსების საჭიროება

2023 წლის IV კვარტლის გამოკითხვაში, კომპანიებისთვის შრომითი რესურსების საჭიროების და კადრების მოძიებასთან დაკავშირებული სირთულეების შესაფასებლად BAG ინდექსის კითხვარში დამატებითი კითხვები ინტეგრირდა. აღნიშნული კვლევის ფარგლებში, BAG-ის წევრები და მათ ჯგუფში შემავალი კომპანიები ოთხ სექტორში განაწილდა: ვაჭრობა, მომსახურება, მრეწველობა და მშენებლობა.

კადრების მოძიება

2023 წლის IV კვარტალში გამოკითხულ კომპანიათა უმრავლესობისათვის (65%) საჭირო კადრების მოძიება სირთულეებთანაა დაკავშირებული. კომპანიებისთვის კადრების მოძიების პრობლემა 2022 წლის IV კვარტალის მაჩვენებლის (66%) მსგავსია.

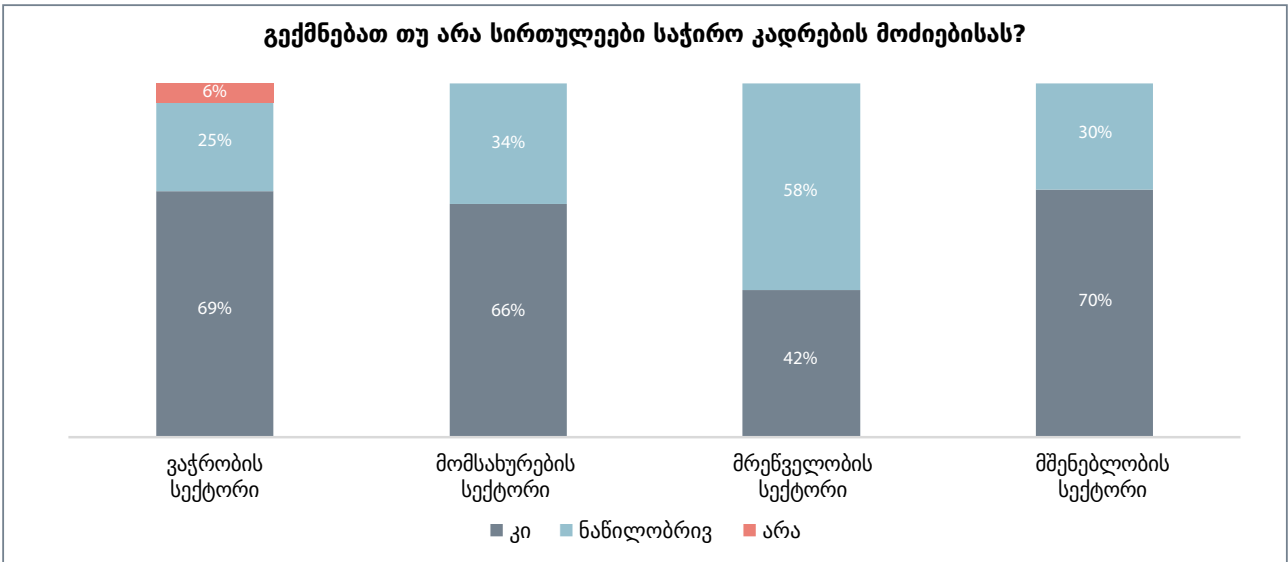
2023 წლის IV კვარტალში გამოკითხულთა 33%-ისთვის კი პროცესი ნაწილობრივ არის სირთულეებთან დაკავშირებული. საჭირო კადრების მოძიებისას სირთულეები მხოლოდ გამოკითხულთა 2%-ს არ ექმნება, რაც ჩამოუვარდება 2022 წლის IV კვარტალის მაჩვენებელს (8%).

გრაფიკი 1: კადრების მოძიებასთან დაკავშირებული სირთულეების არსებობა¹

აღსანიშნავია, რომ, სექტორების მიხედვით, საჭირო კადრების მოძიების პრობლემა განსაკუთრებით მშენებლობის, ვაჭრობისა და მომსახურების სექტორებში შეინიშნება, სადაც გამოკითხულ კომპანიათა 70%, 69% და 66%-ს ექმნება სირთულეები საჭირო კადრების მოძიებისას (იხილეთ გრაფიკი 2). აღნიშნული პრობლემა, ყველაზე ნაკლებად მრეწველობის სექტორში დაფიქსირდა, სადაც გამოკითხულთა 42%-ისთვის საჭირო კადრების მოძიება სირთულეებთან არის დაკავშირებული. თუმცა, აღსანიშნავია, რომ აღნიშნული მაჩვენებელი მნიშვნელოვნად აღემატება 2022 წლის IV კვარტალში დაფიქსირებულ ამავე მაჩვენებელს (23%).

¹ დამრგვალების გამო ანგარიშში მოცემულ ზოგიერთ გრაფიკზე მონაცემთა ჯამი ზუსტად 100%-ის ტოლი არ არის.

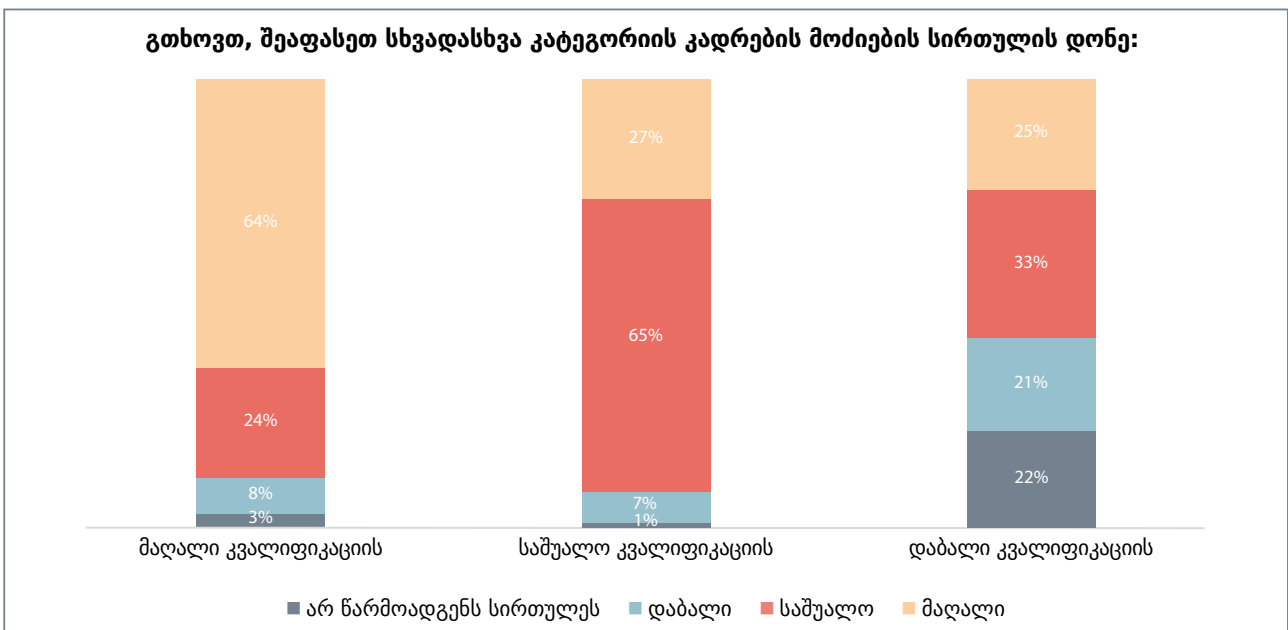

გრაფიკი 2: კადრების მოძიებასთან დაკავშირებული სირთულეების არსებობა სექტორების მიხედვით

სხვადასხვა კატეგორიის კადრებს შორის, გამოკითხული კომპანიები ყველაზე რთულად მაღალი კვალიფიკაციის მქონე კადრების მოძიებას მიიჩნევენ. გამოკითხულ კომპანიათა 64%-ის შეფასებით, მაღალი კვალიფიკაციის კადრების მოძიების სირთულის დონე მაღალია. აღნიშნული მაჩვენებელი გაზრდილია 2022 წლის IV კვარტლის მონაცემთან შედარებით (8.1 პროცენტული პუნქტით).

საშუალო კვალიფიკაციის კადრების მოძიებას კომპანიათა უმრავლესობა (65%) საშუალოდ რთულად აფასებს, ხოლო 27% მიიჩნევს, რომ აღნიშნული კვალიფიკაციის კადრების მოძიება რთულია. აღსანიშნავია, რომ წინა წლის ამავე კვარტლის მონაცემებთან შედარებით, საშუალო კვალიფიკაციის კადრების მოძიება კომპანიებისთვის გართულებულია (7 პპ-ით შემცირდა კომპანიების წილი, ვისთვისაც საშუალო კვალიფიკაციის კადრების მოძიება არაა დაკავშირებული სირთულეებთან).

სხვადასხვა კატეგორიის კადრებს შორის, გამოკითხულ კომპანიათა უმრავლესობა ყველაზე მარტივად დაბალი კვალიფიკაციის მქონე კადრების მოძიების პროცესს აფასებს. გამოკითხულ კომპანიათა 22% მიიჩნევს, რომ დაბალი კვალიფიკაციის კადრების მოძიება საერთოდ არ წარმოადგენს სირთულეს, ხოლო 21%-ისთვის მოძიების სირთულის დონე დაბალია, რაც 2022 წლის IV კვარტლის მაჩვენებლების მსგავსია.

გრაფიკი 3: სხვადასხვა კატეგორიის კადრების მოძიების სირთულის დონე 2023 წლის IV კვარტლის გამოკითხვის მიხედვით

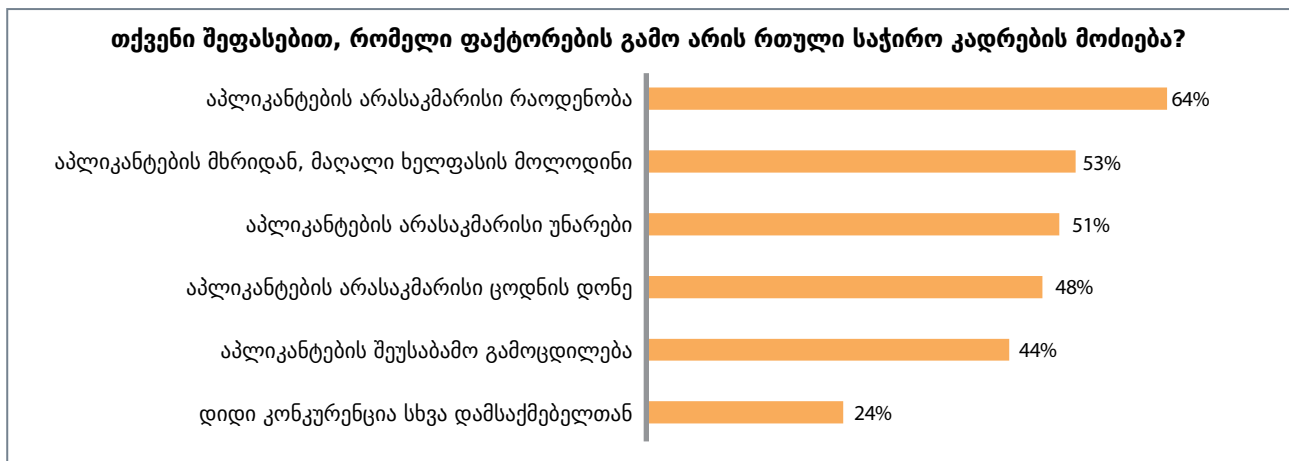
აღსანიშნავია, რომ მაღალი კვალიფიკაციის კადრების მოძიება ყველაზე რთული მრეწველობისა და მომსახურების სექტორებისთვისაა (ორივე სექტორში გამოკითხულ კომპანიათა მნიშვნელოვანი ნაწილი მაღალი კვალიფიკაციის კადრების მოძიების სირთულეს მაღალ დონეს ანიჭებს: მრეწველობის სექტორში - 75%, მომსახურების სექტორში - 73%).

საშუალო კვალიფიკაციის კადრების მოძიება ოთხივე სექტორში გამოკითხულ კომპანიათა უმრავლესობის მიერ საშუალოდ რთულად ფასდება. დაბალი კვალიფიკაციების კადრების მოძიება რთული აღმოჩნდა მშენებლობის (სექტორში გამოკითხული კომპანიების 30%-ისთვის ძალიან რთულია დაბალი კვალიფიკაციის კადრების მოძიება), ვაჭრობისა (29%) და მომსახურების (25%) სექტორებისთვის (იხილეთ დანართი, გრაფიკი 2).

კადრების მოძიებასთან დაკავშირებული სირთულეების განმაპირობებელი ფაქტორები

2023 წლის IV კვარტალში გამოკითხულმა კომპანიებმა, კითხვაზე, თუ რომელი ფაქტორების გამო არის რთული საჭირო კადრების მოძიება, ყველაზე ხშირად დაასახელეს შემდეგი სამი ფაქტორი: აპლიკანტების არასაკმარისი რაოდენობა (64%), აპლიკანტთა მხრიდან მაღალი ხელფასის მოლოდინი (53%) და აპლიკანტების არასაკმარისი უნარები (51%). რაც შეეხება კონკურენციას სხვა დამსაქმებლებთან, ეს ფაქტორი, 2022 წლის IV კვარტლის მსგავსად, 2023 წელსაც ყველაზე იშვიათად დასახელდა კადრების მოძიების სირთულის განმაპირობებელ ფაქტორებს შორის (იხ. დანართი, გრაფიკი 3).

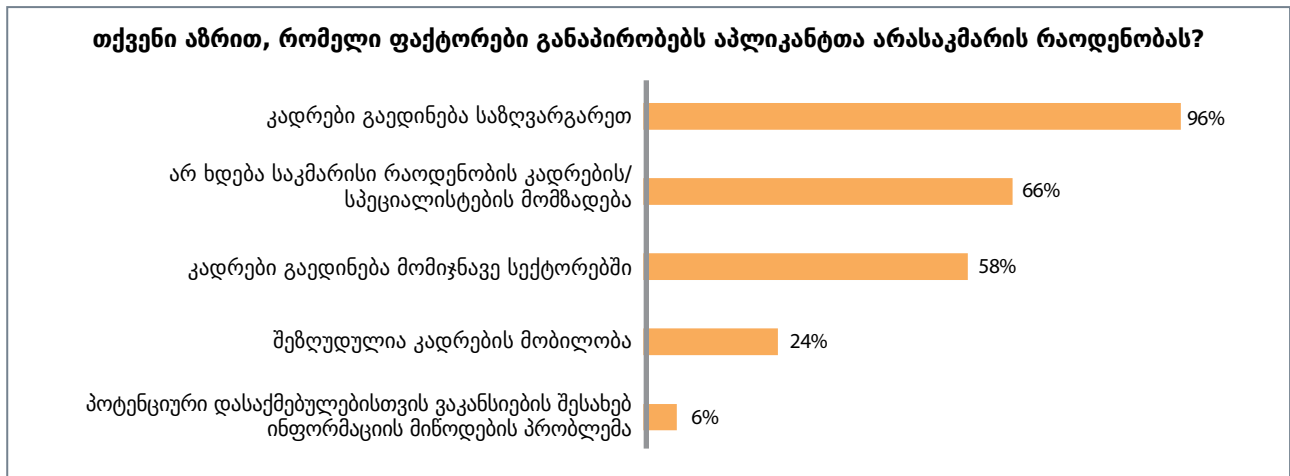
საჭირო კადრების მოძიებასთან დაკავშირებული პრობლემების განმაპირობებელი ძირითადი ფაქტორები სექტორებს შორის მცირედით განსხვავებულია. ვაჭრობისა და მომსახურების სექტორებისთვის ყველაზე ხშირად დასახელებული ფაქტორია აპლიკანტთა არასაკმარისი რაოდენობა (67% და 61%, შესაბამისად). მშენებლობის სექტორში, აპლიკანტთა არასაკმარისი რაოდენობასთან ერთად, განმაპირობებელ ფაქტორებად დასახელდა აპლიკანტების შეუსაბამო განათლება და არასაკმარისი უნარები (70%). ხოლო მრეწველობის სექტორისთვის ყველაზე ხშირად დასახელებული ფაქტორი, აპლიკანტების არასაკმარისი ცოდნის დონე აღმოჩნდა (67%).

გრაფიკი 4: კადრების მოძიებასთან დაკავშირებული სირთულეების განმაპირობებელი ფაქტორები 2023 წლის IV კვარტალში

2023 წლის IV კვარტალში გამოკითხულ კომპანიათა (მათ ვინც აპლიკანტების არასაკმარისი რაოდენობა დაასახელეს პრობლემად) 96% მიიჩნევს, რომ აპლიკანტთა არასაკმარისი რაოდენობას კადრების საზღვარგარეთ გადინება განაპირობებს. აღსანიშნავია, რომ ეს მაჩვენებელი მნიშვნელოვნადაა გაზრდილი 2022 წლის IV კვარტალთან შედარებით. ასევე გაზრდილია იმ კომპანიათა წილი, რომლებიც შემდეგ ფაქტორებს ასახელებენ კადრების არასაკმარისი რაოდენობის განმაპირობებლად: არასაკმარისი რაოდენობის კადრების მოძიება, მომიჯნავე სექტორებში კადრების გადინება და შეზღუდული კადრების მობილობა (იხილეთ დანართი, გრაფიკი 4).

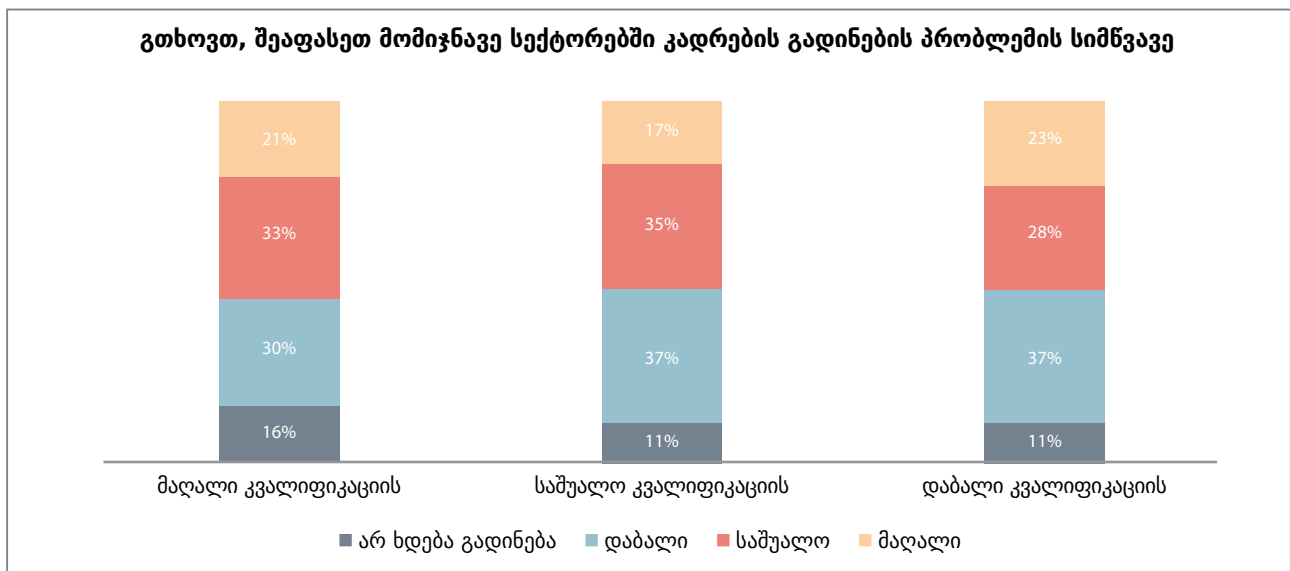
აღსანიშნავია, რომ მრეწველობის სექტორში გამოკითხულ კომპანიათა აბსოლუტური უმრავლესობა (100%) მიიჩნევს, რომ სექტორში აპლიკანტთა არასაკმარის რაოდენობას კადრების საზღვარგარეთ გადინება განაპირობებს. მშენებლობის (86%), მომსახურებისა (72%) და ვაჭრობის (71%) სექტორებში აპლიკანტების არასაკმარისი რაოდენობის განმაპირობებელ ფაქტორად ყველაზე ხშირად, ასევე, კადრების საზღვარგარეთ გადინება სახელდება.

გრაფიკი 5: აპლიკანტთა არასაკმარისი რაოდენობის განმაპირობებელი ფაქტორები 2023 წლის IV კვარტალში

კითხვარის მეშვეობით, კომპანიებმა ასევე, შეაფასეს მომიჯნავე სექტორებში კადრების გადინების სიმწვავე. გამოკითხული კომპანიები მომიჯნავე სექტორებში კადრების გადინების პრობლემის სიმწვავეს აფასებენ მაღალი, საშუალო და დაბალი კვალიფიკაციის მქონე კადრების მიხედვით (იხ. გრაფიკი 6).

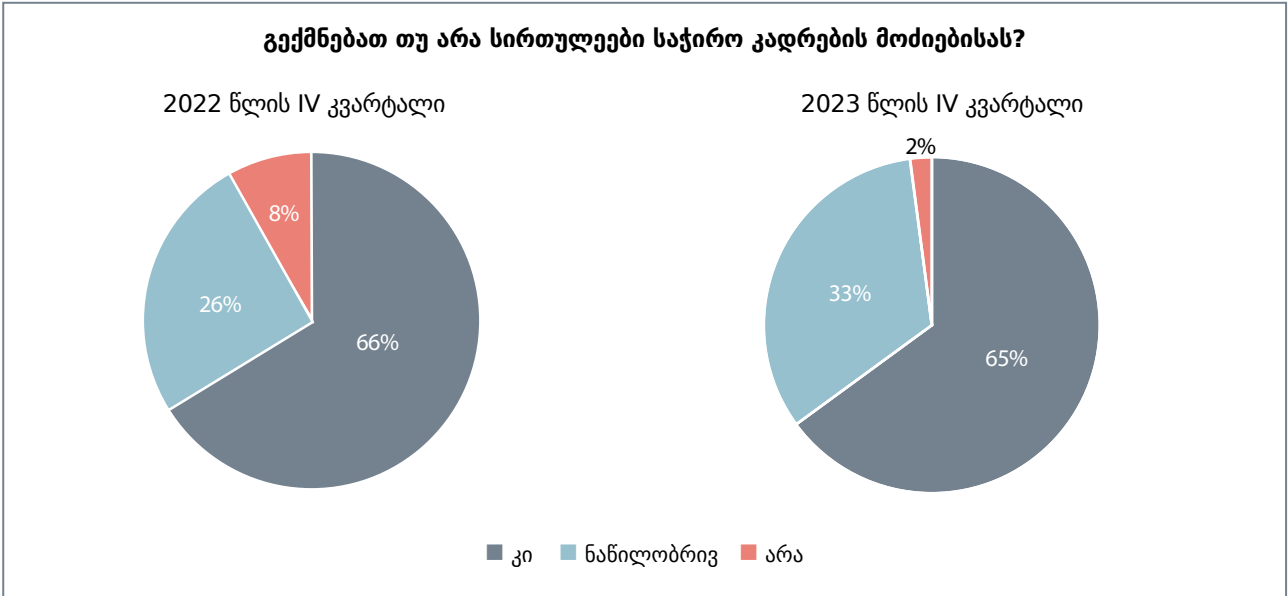
აღსანიშნავია, რომ 2023 წლის IV კვარტალში, 2022 წლის IV კვარტალთან შედარებით, მნიშვნელოვნადაა შემცირებული იმ კომპანიების წილი, ვინც მიიჩნევს რომ დაბალი კვალიფიკაციის მქონე კადრების შემთხვევაში განსაკუთრებით მაღალია მომიჯნავე სექტორში გადინების შემთხვევები.

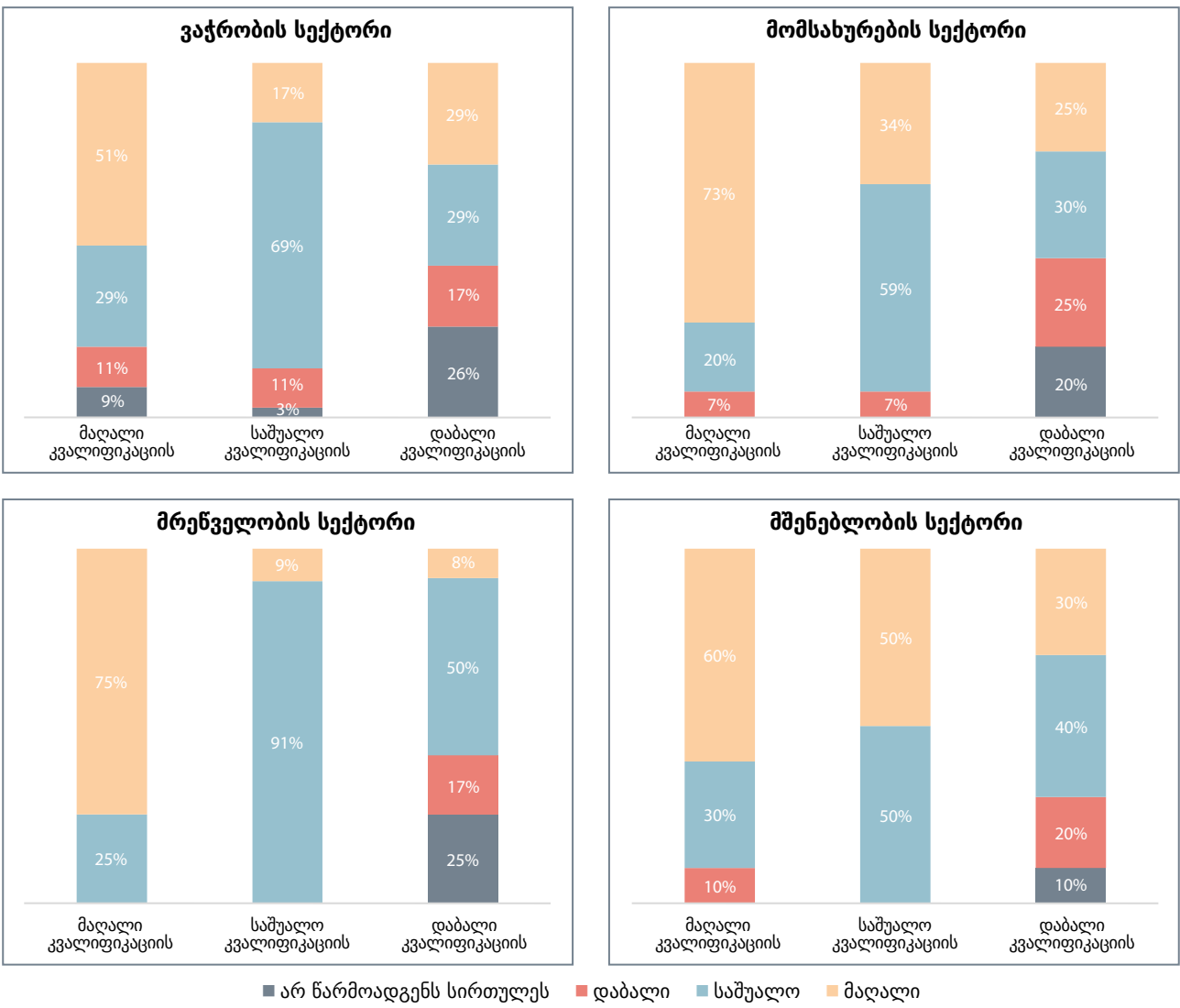
გრაფიკი 6: მომიჯნავე სექტორებში კადრების გადინების პრობლემის სიმწვავე

სექტორებს შორის, მომიჯნავე სექტორებში დაბალი კვალიფიკაციის კადრების გადინების პრობლემა განსაკუთრებით მწვავეა ვაჭრობის სექტორში, სადაც გამოკითხულ კომპანიათა 28%-ისთვის კადრების გადინების პრობლემა ძალიან მწვავეა. მაღალი კვალიფიკაციის კადრების გადინების პრობლემა განსაკუთრებით მწვავეა მრეწველობის სექტორისთვის, სადაც გამოკითხულთა 33% აღნიშნულ პრობლემას ძალიან მწვავედ აფასებს. რაც შეეხება საშუალო კვალიფიკაციის კადრების გადინების პრობლემას, ეს ყველაზე მწვავე მომსახურების სექტორისთვის აღმოჩნდა (ძალიან მწვავეა 23%-ისთვის).

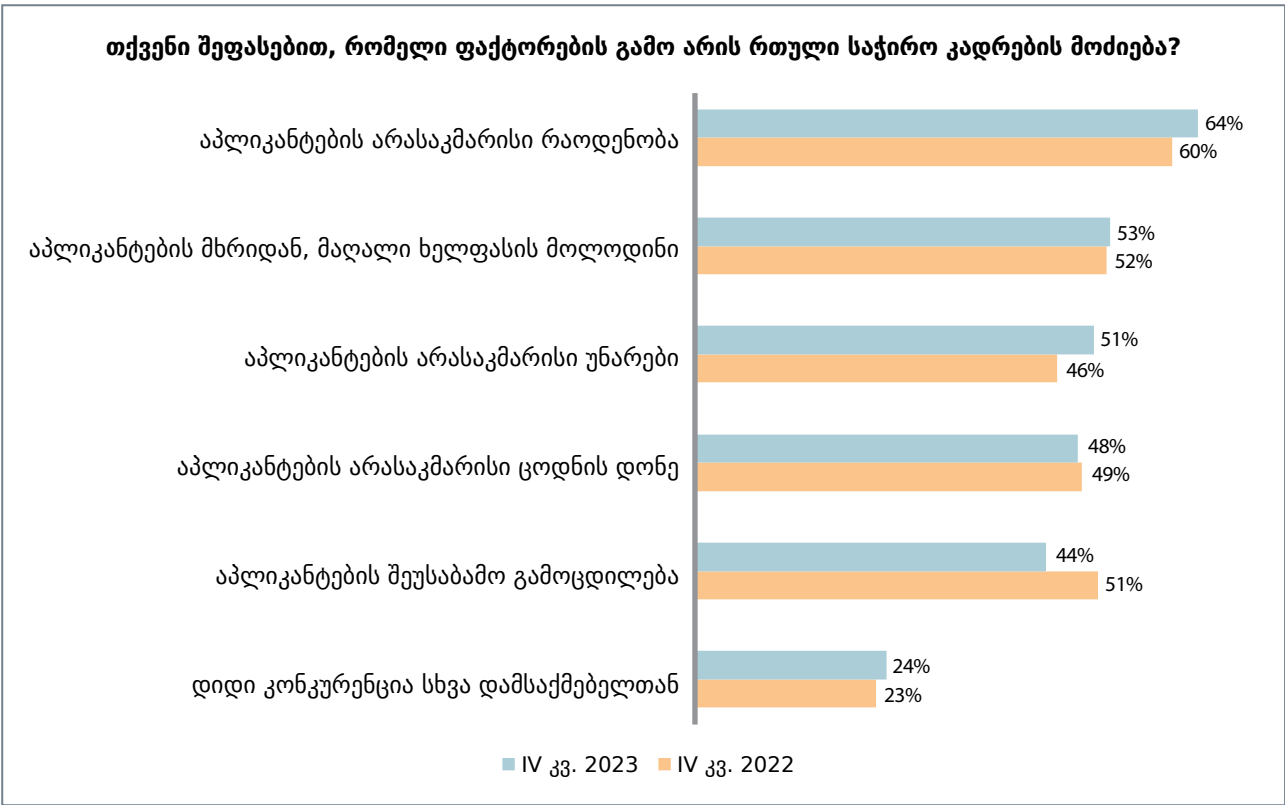
დანართი

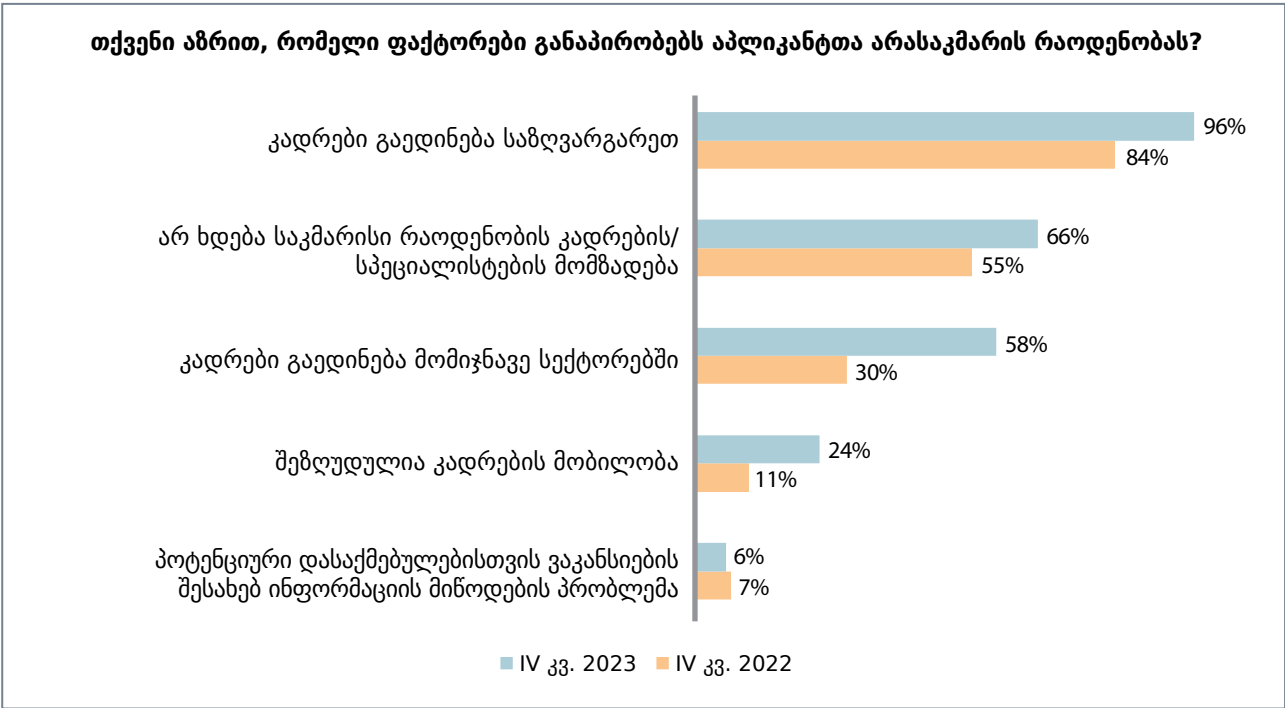
გრაფიკი 1: კადრების მოძიებასთან დაკავშირებული სირთულეების არსებობა 2022 წლის IV და 2023 წლის IV კვარტლებში

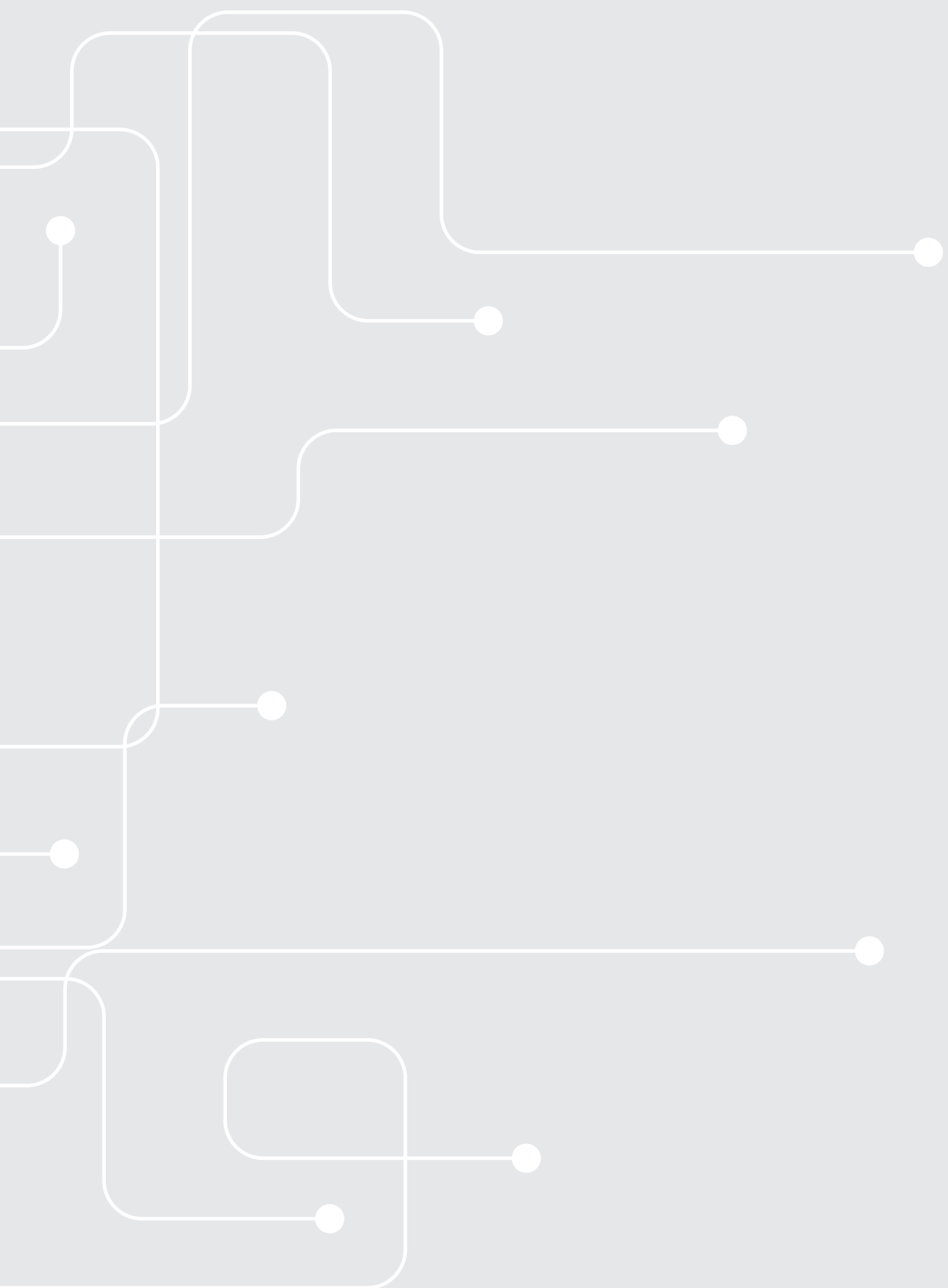
გრაფიკი 2: სექტორების მიხედვით, სხვადასხვა კატეგორიის კადრების მოძიების სირთულის დონე 2023 წლის IV კვარტლის გამოკითხვის მიხედვით

გრაფიკი 3: კადრების მოძიებასთან დაკავშირებული სირთულეების განმაპირობებელი ფაქტორები 2022 წლის IV და 2023 წლის IV კვარტლებში

გრაფიკი 4: აპლიკანტთა არასაკმარისი რაოდენობის განმაპირობებელი ფაქტორები 2022 წლის IV და 2023 წლის IV კვარტლებში

კონტაქტი:

გ. ლეონიძის ქ. 2, თბილისი, საქართველო

☎ +995 32 2 202-215

✉ info@bag.ge

f Business Association of Georgia

www.bag.ge